

KMO-BELASTINGWIJZER

Fiscale ondernemersgids

Een uitgave van :

Unie van Zelfstandige Ondernemers

In samenwerking met :

unizo - partners in ondernemen

KMO-BELASTINGWIJZER

Fiscale Ondernemersgids

MET EXTRA KATERN AFTREKBARE
BEROEPSKOSTEN

Niets uit deze uitgave mag door middel van elektronische of andere middelen, met inbegrip van automatische informatiesystemen, worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever, uitgezonderd korte fragmenten, die uitsluitend voor recensies mogen worden geciteerd.

Deze ondernemersgids is louter ter informatieve titel opgesteld. UNIZO vzw als auteur en uitgever kan niet aansprakelijk gesteld worden voor onjuiste gegevens.

Deze Fiscale Ondernemersgids is bijgewerkt tot oktober 2002.

BEROEPSKOSTEN: VRAAG EN ANTWOORD

8. BEROEPSKOSTEN: VRAAG EN ANTWOORD		140
1. Beroepskosten		141
1.1. Voorwaarden voor aftrekbaarheid		141
1.2. Bewijzen van betaling		141
1.3. Forfaitaire verrekening		141
1.4. Bewijsstukken		142
1.5. Regelmatig opgemaakte factuur		142
1.6. Kosten die gedeeltelijke privé zijn		143
1.7. Niet-aftrekbare beroepskosten		143
2. Autokosten		143
2.1. Aftrekbeperking		144
2.2. Vrachtwagen / bestelwagen		144
2.3. Motorfiets		144
2.4. 75% beperking		144
2.5. Verkeersboetes		145
2.6. Kosten van een ongeval tijdens de vakantie		145
2.7. Leasen of financieren?		146
2.8. Buitenlandse autokosten		146
2.9. Kosten voor gemeenschappelijk vervoer van werknemers		146
3. Publiciteit en representatie		147
3.1. Receptiekost / publiciteitskost / representatiekost		147
3.2. Gadgets		147
3.3. Showroom		148
3.4. Restaurantkosten		148
3.5. Etentjes in het buitenland		148
3.6. Restaurantkosten op studiedagen		148
3.7. Sponsoring		149
3.8. Maximum voor publiciteitskosten?		149
3.9. Kosten van onthaal		149
4. Huisvestingskosten		150
4.1. Verhouding privé- en beroepsgebruik		150
4.2. Gemeenschappelijke kosten van een appartement		151
4.3. Renovatiewerken in een gehuurd bedrijfsgebouw		151
4.4. Hypothecaire lening		151
4.5. Privé vs beroepsgedeelte		152
4.6. Onderhoud		153
5. Personeelskosten		153
5.1. Kostenvergoeding		153
5.2. Verkoop van goederen uit eigen onderneming aan personeel		154
5.3. Maaltijdcheques		154
5.4. Cadeaucheques		155
5.5. Abonnement trein, tram, bus		155
5.6. Dranken in de bedrijfskantine		155
5.7. Verzekeringspremie van een groepsverzekering		156
6. Afschrijvingskosten		156
6.1. Keuze van afschrijvingsstelsel		156
6.2. Herstelling aan onroerend goed		156
6.3. Overdreven afschrijvingen		157
6.4. Goodwill		157
6.5. Grondstoffen en goederen in voorraad		157
6.6. "Normale" afschrijvingspercentages		158
6.7. Kledij		158
6.8. Kranten en tijdschriften		158
6.9. Ereloon van een belastingconsulent		158
6.10. Verplichte verzekering op een lening		159
6.11. Boetes en schadevergoedingen		159
6.12. Waakhond		159
6.13. Belastingen		160
6.14. Subsidies		160
6.15. Voorzieningen voor toekomstige kosten		160

BEROEPSKOSTEN: VRAAG EN ANTWOORD

Handelaars, ambachtslui, landbouwers en industriëlen zijn verplicht hun werkelijke beroepskosten te bewijzen. Om als aftrekbare beroepskost in aanmerking te komen, moet voldaan worden aan diverse voorwaarden.

1. Beroepskosten

◆ 1.1. Aan welke voorwaarden moeten kosten voldoen om aftrekbaar te zijn?

Kosten zijn slechts aftrekbaar als ze aan elk van de drie volgende drie voorwaarden voldoen:

- ze moeten verband houden met de beroepsactiviteit
- ze moeten in het jaar van aftrek betaald of vaststaand zijn
- ze moeten verantwoord kunnen worden door bewijsstukken

◆ 1.2. Is een kost pas aftrekbaar als de betaling kan bewezen worden?

Het is niet noodzakelijk dat kosten reeds betaald zijn in het jaar waarin u ze in aftrek brengt. Ook kosten, verliezen en schulden met een zeker en vaststaand karakter worden als aftrekpost aanvaard. Bijvoorbeeld te verwachten afrekening verzekering arbeidsongevallen; het vakantiegeld van de werknemers, ... Deze te verwachten kosten dienen in de bedrijfsboekhouding verwerkt te worden in het jaar van aftrek.

◆ 1.3. Mogen kosten forfaitair worden verrekend?

Soms kunnen kosten op forfaitaire basis verrekend worden. Voor bepaalde categorieën belastingplichtigen voorziet de wetgever geraamde kosten. Deze worden gebaseerd op omzet, ontvangsten, enzovoort. Bijvoorbeeld kostenforfait voor onthaalmoeders. De belastingplichtige behoudt ook voor deze

beroepscategorieën steeds het recht de werkelijke kosten te bewijzen. Voor bepaalde soorten kosten voorziet de fiscale wetgeving eveneens de mogelijkheid om forfaitair de kosten te ramen. De brandstofkost mag bijvoorbeeld forfaitair berekend worden volgens het aantal afgelegde kilometers. Tenslotte is er de mogelijkheid om als belastingplichtige in overleg met de belastingadministratie een vast bedrag of percentage af te spreken. Dit gebeurt vaak voor kosten zoals representatie, onderhoud, kleine kantoorkosten, enzovoort.

◆ 1.4. Welke bewijsstukken moeten worden voorgelegd?

De meeste beroepskosten zullen worden bewezen aan de hand van documenten die opgelegd worden door de B.T.W.-reglementering (facturen, ontvangstbewijzen, ...). Hierbij geldt eveneens dat de facturen op een regelmatige manier worden opgemaakt. Omschrijvingen zoals “werkschoenen voor ... euro”, “brandstoffen getankt tijdens het ..° trimester” of “kantoorbenodigdheden voor ... euro” voldoen niet. Als voor bepaalde kosten geen facturen moeten worden opgemaakt, kan de kost worden bewezen door “alle door het gemeen recht toegelaten bewijsmiddelen met uitzondering van de eed”. Vaak zal het betalingsbewijs (nota, bankrekening, ...) hierbij zeer belangrijk zijn.

◆ 1.5. Wat is een regelmatig opgemaakte factuur?

Een factuur voldoet aan de vereisten van de B.T.W. -reglementering als volgende gegevens werden vermeld:

- identiteit leverancier (naam, adres, B.T.W. - nr.)
- identiteit klant (naam, adres, B.T.W. - nr.)
- volgnummer (bewijs dat de factuur is ingeschreven in het dagboek van de uitgaande facturen)
- omschrijving en tijdstip van de handeling: een duidelijke omschrijving van de geleverde goederen en / of diensten + datum van levering of uitvoering
- bedragen: afzonderlijke vermelding van maatstaf van heffing, B.T.W. - tarief, B.T.W. - bedrag en totaal factuurbedrag.
- eventuele clause van vrijstelling B.T.W. bijvoorbeeld werk in onroerende staat – art 20 van KB I.

◆ 1.6. Wat met kosten die gedeeltelijk privé zijn?

Privé-uitgaven zijn nooit aftrekbaar. Voor gemengde uitgaven is enkel het beroepsgedeelte aftrekbaar. Hierbij is het belangrijk dat u als belastingplichtige zelf het beroepsgedeelte kan aantonen. Dit geldt onder meer voor gedeelte van het onroerend goed gebruikt voor beroepsdoeleinden.

◆ 1.7. Kunnen alle uitgaven als beroepskost in aanmerking komen?

Bepaalde kosten zijn nooit aftrekbaar; zelfs niet als kan bewezen worden dat ze hebben geleid tot ontvangsten. Het gaat over kosten met betrekking tot jacht, visvangst, jachten en pleziervaartuigen en lusthuizen.

Evenmin aftrekbaar zijn werkelijk gemaakte kosten die als overdreven uitgaven kunnen worden gecatalogeerd. Meestal gaat het hier over uitgaven waarvan kan bewezen of vermoed worden dat ze enkel als functie hebben de levensstandaard van de belastingplichtige te verbeteren.

Voorbeelden:

- een ondernemer richt zijn bureel in met antieke meubels
- een kleinhandelaar (enkel winkerverkoop) koopt een dure, luxueuze wagen
- overdreven reiskosten

Om een kost als overdreven uitgave te catalogeren zal rekening gehouden worden met de beroepsactiviteit, de omzet, de winst, het soort cliënteel, enzovoort.

2. Autokosten

Voertuigen die gebruikt worden voor beroepsdoeleinden zijn aftrekbaar als beroepskost. Er dient rekening gehouden worden met diverse beperkingen. Vooreerst is er de beperking tot aftrekbaarheid tot 75% van de bewezen kosten voor de meeste kosten van personenwagens. Verder dient rekening gehouden met het feit dat er bij de meeste wagens eveneens privé-gebruik is. Tenslotte zijn een aantal kosten met betrekking tot voertuigen nooit aftrekbaar, bijvoorbeeld boetes.

◆ 2.1. Voor welke voertuigen geldt geen aftrekbeperking?

De beperking tot aftrek ten belope van 75% van de bewezen beroepsuitgaven geldt niet voor vrachtwagens, bestelwagens, tractoren, aanhangwagens, autobussen, leswagens van erkende autorijscholen, taxi's en voertuigen uitsluitend bestemd voor verhuur. Ook voor motorfietsen geldt de beperking niet.

◆ 2.2. Is een vrachtwagen of bestelwagen steeds 100% beroepskost?

Ook hier geldt de aftrekbaarheid enkel als het voertuig beroepsmatig wordt gebruikt. Als u een bestelwagen of vrachtwagen gebruikt voor privé-doeleinden, dient u ook hier een beperking van aftrek toe te passen of een voordeel toe te kennen. Dit geldt bijvoorbeeld voor een bestelwagen voor gezinsvakantie, een vrachtwagen met aanhangwagen voor paarden (recreatief).

◆ 2.3. Is een motorfiets altijd 100% aftrekbaar?

Hier geldt eveneens de algemene regel dat enkel bij bewezen beroepsgebruik het voertuig aftrekbaar is ten belope van het werkelijke beroepsgedeelte. De motorfiets voor privé – uitstapjes is bijgevolg niet aftrekbaar.

◆ 2.4. Welke kosten zijn te beperken tot 75% van de bewezen beroepskost?

◆ *Volgende kosten vallen onder de 75% beperking:*

- aanschaf (afschrijving)
- verkeerstaks en belasting op in verkeerstelling, B.I.V.
- onderhoud en herstellingen
- vergoeding technische controle
- toebehoren zoals brandblusser, ...
- car wash
- verzekeringen
- bijdragen aan pechverhelpingsdiensten

- parking- en tolgelden
- huurgeld en/of afschrijving garage
- gerealiseerde minderwaarden bij verkoop
- kosten voor GPS – systemen
- huur personenwagens
- terugbetaling kilometervergoeding

◆ Volgende kosten zijn 100% aftrekbaar:

- brandstoffen
- financieringskost (intresten)
- mobilfoon- & GSM-kosten

Opgelet !! Deze kosten zijn steeds te beperken tot het werkelijk beroepsgebruik.

◆ 2.5. Zijn verkeersboetes aftrekbaar? Kan ik mij laten verzekeren tegen verkeerboetes?

Boetes voor verkeer- of parkeerovertredingen zijn geen aftrekbare beroeps-kosten. Wanneer bij een parkeerovertreding een gemeentelijke overheid voorstelt om vooralsnog een ticket te kopen tegen (meestal) een verhoogd tarief, kan dit worden beschouwd als parkeergeld en niet als boete. De betaalde bijdrage kan dan voor 75% als beroepskost worden geboekt.

Een aantal verzekeringsmaatschappijen verkochten een verzekering die als doel heeft verkeersboetes terug te betalen. De meeste fiscale controlediensten verwerpen de premie als beroepskost omdat het doel van de verzekering geen aftrekbare kost vertegenwoordigt. Over de wettelijkheid van de verzekering is eveneens de grootste twijfel.

◆ 2.6. Zijn de kosten van een ongeval tijdens mijn vakantie aftrekbaar?

Vroeger werden herstellingskosten aan voertuigen als beroepskost geweigerd als kon aangetoond worden dat het ging om een ongeval tijdens het

privé-gebruik van de ondernemer. Sinds mei 1998 werd afgezien van dit standpunt en kan de herstelling gedeeltelijk als beroepskost worden opgenomen namelijk in verhouding tot het werkelijk beroepsgebruik van het voertuig.

◆ **2.7. Is een voertuig "leasen" voordeliger dan financieren?**

Een geleased voertuig is eveneens onderhevig aan de aftrekbeperking van bepaalde kosten tot 75% van de bewezen beroepskost. Toch kan het voordelig zijn om een voertuig te leasen. Bij aankoop van een personenwagen is B.T.W. slechts aftrekbaar voor maximum 50%. Als een voertuig wordt geleased wordt de voorfinanciering van de B.T.W. vermeden. Voorts zijn de contracten die momenteel worden aangeboden zuivere "renting"-overeenkomsten. Dit betekent dat u het voertuig "huurt" over een langere termijn. De facturen kunnen beschouwd worden als bedrijfskost. Dit betekent dat een zelfde voertuig sneller in kosten kan worden opgenomen. De afschrijving gebeurt als het ware door inboeking van de maandelijksse kostenfactuur.

◆ **2.8. Moeten buitenlandse autokosten eveneens beperkt worden?**

In principe zijn kosten gemaakt in het buitenland volledig aftrekbaar wanneer u kan bewijzen dat ze een bedrijfsmatig karakter hebben. Dit geldt niet voor de gemaakte autokosten. Alle kosten van zowel het eigen voertuig als een in het buitenland gehuurd voertuig zijn slechts aftrekbaar voor 75%.

◆ **2.9. Zijn kosten voor gemeenschappelijk vervoer van werknemers volledig aftrekbaar?**

Vanaf AJ 2003 zijn de kosten die een werkgever maakt voor gemeenschappelijk vervoer tussen de woonplaats en de plaats van tewerkstelling aftrekbaar voor 120%. De extra afschrijving van 20% komt niet in aanmerking voor de berekening van de eventuele min- of meerwaarde bij latere verkoop van het voertuig.

3. Publiciteit en representatie

Als ondernemer proberen we ons bekend te maken bij potentiële klanten. We streven er ook naar om met bestaande klanten een langdurende samenwerking veilig te stellen. Vaak worden daarom belangrijke budgetten aan allerlei vormen van promotie besteed. Toch moet ook hier voorzichtig gehandeld worden want kosten die moeten beschouwd worden als receptie- of representatiekosten zijn slechts voor 50% aftrekbaar als beroepskost. Voor de B.T.W.-administratie is de B.T.W. op deze kosten niet aftrekbaar.

◆ 3.1. Welke kosten zijn receptiekost, publiciteitskost of demonstratiekost?

Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen receptiekosten en publiciteit- of demonstratiekosten. Volgende kosten zijn als publiciteits- of demonstratiekosten integraal aftrekbaar:

- vervoerkosten die gemaakt worden om eventuele klanten de gelegenheid te bieden het bedrijf te bezoeken
- demonstratiekosten met inbegrip van het uitdelen van handelstal
- kosten voortvloeiend uit degustaties van door een onderneming geproduceerde of verkochte goederen

Publiciteitskosten streven verkoop na. Daartegenover staan de receptie- of representatiekosten. Die streven het creëren van een gunstig klimaat na zodat de onderneming voor de geniet in een positief daglicht wordt geplaatst.

◆ 3.2. Verscheidene malen per jaar verwen ik mijn klanten door het uitdelen van bepaalde gadgets? Zijn deze volledig aftrekbaar?

Als deze gadgets van beperkte waarde zijn en op een opvallende en blijvende wijze de naam van uw bedrijf dragen, zijn ze volledig aftrekbaar als beroepskost. U kan deze voorwerpen uitdelen aan bestaande klanten en mogelijke nieuwe klanten. De bedoeling is hier duidelijk: de voorwerpen zijn in de eerste plaats reclamedragers.

◆ 3.3. Zijn de kosten die ik maak in mijn showroom integraal aftrekbaar?

Vaak worden de klanten verwend met een hapje en een drankje. Zowel kosten gemaakt in de eigen showroom als tijdens handelsbeurzen mogen niet beschouwd worden als reclamekosten. Zij dienen te worden beschouwd als receptiekosten. Dit betekent dat de B.T.W. niet aftrekbaar is en de kost slechts voor 50% mag opgenomen worden in de beroepskosten.

◆ 3.4. Mag ik als fabrikant van voedingswaren mijn restaurantkosten integraal als kost beschouwen?

De beperking van de aftrekbaarheid van restaurantkosten geldt niet voor vertegenwoordigers van producenten, groothandelaars en invoerders van voedingsproducten wanneer zij klanten of potentiële klanten een zakendiner aanbieden. Het uitdelen of laten proeven van de eigen producten is evenmin te beschouwen als representatiekost maar is een duidelijk voorbeeld van demonstratiekost.

◆ 3.5. Mijn onderneming ligt niet zover van de grens. Is het juist dat buitenlandse etentjes niet fiscaal beperkt worden?

Dit is niet juist. Enkel buitenlandse representatie waarvan de ondernemer het belang voor zijn bedrijf kan aantonen is integraal aftrekbaar. Een restaurantbezoek in de grensstreek van een ander land, vertrekkend vanuit België is slechts voor 50% aftrekbaar als beroepskosten.

◆ 3.6. Tijdens studiedagen betaal ik als werkgever de restaurantkosten van de medewerkers. Moet dit worden beschouwd als representatiekost?

Als het hier "normale" restaurantrekeningen betreft, zal de kost beschouwd worden als een onderdeel van deze studiedag. Dus integraal aftrekbaar.

◆ 3.7. De trainer in de wielerploeg van mijn zoon zegt dat ik een sponsorbijdrage aan zijn team mag inbrengen als beroepskost?

Vaak worden dergelijke sponsorbijdragen verworpen. Kosten worden enkel aanvaard wanneer ze leiden of kunnen leiden tot belastbare inkomsten. Als niet kan aangetoond worden dat dergelijke bijdragen aan de sportclub kunnen leiden tot aangroei of behouden van cliënteel, is dit niet het geval. Vraag in ruil voor de bijdrage daarom zoveel mogelijk publicitaire tegenprestaties zoals vermeldingen in programmaboekjes, vermeldingen bij manifestaties, enzovoort. Zorg er eveneens voor dat er geen wanverhouding kan bestaan tussen het betaalde sponsorgeld en de mogelijke bedrijfsopbrengst.

◆ 3.8. Is er een maximum bedrag dat als publiciteitskost mag ingebracht worden?

In principe kan de administratie (belastingen, ...) zich niet bemoeien met de bestedingsbeslissing in een onderneming. Een zeer klein bedrijf dat een belangrijk deel van zijn omzet zou besteden aan TV-reclame, kan hiervoor niet worden bestraft. Het uiteindelijke doel van de besteding is het aantrekken of behouden van klanten, dus is de kost aftrekbaar.

◆ 3.9. Is B.T.W. aftrekbaar op kosten van onthaal?

De aftrekbaarheid van B.T.W. op onthaalkosten is afhankelijk van de waarde en het soort kost. Voor restaurantkosten en geschenken onder vorm van geestrijke dranken is de B.T.W. nooit aftrekbaar. Voor geschenken met een waarde lager dan 12,50 euro (excl. BTW) is de B.T.W. aftrekbaar. De B.T.W. is eveneens aftrekbaar op kleine geschenken waarbij de naam van de onderneming op een duidelijke en niet verwijderbare wijze werd aangebracht (reclamekost).

4. Huisvestingskosten

Als voor de uitbating van de onderneming beroepslokalen worden gebruikt, zullen de kosten van aanschaf of huur, de kosten voor de nutsvoorzieningen, verzekering, onderhoud, ...als beroepskost aanvaard worden. Wanneer slechts een gedeelte van het onroerend goed wordt gebruikt, dient een zo juist mogelijke schatting van de benutte ruimte te gebeuren.

Volgende kosten zijn aftrekbaar:

- Huur en huurlasten / afschrijving eigendom
- Verwarming, elektriciteit, gas & water
- Verzekering gebouw + inhoud
- Loon en loonkosten poetsvrouw / onderhoudsproducten
- Inrichtingskosten gebouwen: te spreiden over verschillende jaren
- Kosten voor herstellingen
- Onroerende voorheffing
- Intresten op lening aankoop gebouw
- Garagekosten (75% aftrekbaar).

◆ 4.1. Hoe bepaal ik de juiste verhouding tussen privé – gebruik en beroepsgebruik.

◆ *Indien een gebouw wordt gebruikt voor zowel beroeps- als privé-doeleinden dient zo nauwkeurig mogelijk de juiste verhouding voor de diverse kosten bepaald te worden.*

- Voor afschrijving (of huur), verzekering gebouw, onroerende voorheffing, onderhoud:

$$\frac{\text{Oppervlakte beroepsmatige gedeelte}}{\text{totale oppervlakte}}$$

◆ *Voor de nutsvoorzieningen verkies je liefst afzonderlijke tellers. Als dit niet kan, kan volgende methode gebruikt worden als norm:*

- Verwarming:
$$\frac{\text{aantal verwarmingselementen beroepmatig gedeelte}}{\text{totaal aantal verwarmingselementen}}$$
- Verlichting:
$$\frac{\text{maximum verbruikscapaciteit beroepmatig gedeelte}}{\text{totale verbruikscapaciteit}}$$

◆ 4.2. Mogen de gemeenschappelijke kosten van een appartement als beroepskost worden ingebracht?

De gemeenschappelijke kosten (onderhoud, verlichting & verwarming gemeenschappelijke delen, liften, ...) mogen worden ingebracht in dezelfde verhouding van het beroepsgebruik van de lokalen.

◆ 4.3. In een gehuurd bedrijfsgebouw moeten belangrijke renovatiewerken gebeuren. Zijn deze aftrekbaar als beroepskost?

Als de renovatiewerken belangrijke kosten met zich meebrengen, dienen ze te worden afgeschreven over diverse jaren. Vaak zal de afschrijvingsduur afhankelijk zijn van de duur van het huurcontract.

◆ 4.4. Een gedeelte van een onroerend goed wordt gebruikt voor beroepsdoeleinden. Voor de aankoop van het onroerend goed werd een hypothecaire lening afgesloten. Hoe kunnen de leningkosten als beroepskost worden geboekt?

◆ *Veronderstel volgende situatie:*

aankoopwaarde gebouw (excl grond): 150.000 euro
 aankoopkosten (excl grond): 19.500 euro
 beroepsgebruik 25%
 betaalde intresten hypothecaire lening: 6.200 euro
 afschrijving over 33 jaar (zie 6.6)

- ◆ *De intresten op het beroepsgedeelte kunnen worden geboekt als financiële kosten.*

$$\text{Beroepsgedeelte: } \frac{6.200 \times 25 = 1.550 \text{ euro}}{100}$$

De afschrijving op het beroepsgedeelte bedraagt:

$$\frac{(150.000 + 19.500) \times 3 = 5.085 \text{ euro}}{100}$$

- ◆ 4.5. In een gebouw met gemengd karakter (privé / bedrijf), wordt na de aankoop enkel verbouwd in het beroepsgedeelte. Hiervoor wordt extra geleend. Kan ik meer leningskosten aftrekken dan deze volgens het verhoudingsgetal?

Veronderstel volgende situatie:

aankoop gebouw (excl grond):	200.000 euro
aankoopkosten (excl grond):	22.250 euro
verbouwingswerken bedrijf:	35.000 euro
eigen inbreng:	100.000 euro
ontleend bedrag:	157.250 euro
intrest boekjaar:	11.000 euro
beroepsgedeelte 30%.	

De lening is dienstig voor:

verbouwing:	35.000 euro
aankoop:	122.250 euro

- ◆ *De intresten op het beroepsgedeelte kunnen worden geboekt als financiële kosten.*

$$\text{Aankoop gebouw: } \frac{(11.000 \times 122.250) \times 30\% = 2.565,50 \text{ euro}}{157.250}$$

$$\text{Renovatiewerken: } \frac{(11.000 \times 35.000) \times 30\% = 2.448,33 \text{ euro}}{157.250}$$

- ◆ 4.6. Het onderhoud van de beroepsruimten gebeurt, samen met alle andere ruimten, door het gezin van de ondernemer. Kunnen hiervoor kosten worden gerekend?

In principe kunnen enkel de gebruikte onderhoudsproducten als beroepskost worden beschouwd. Als geen facturen kunnen worden voorgelegd, kan een forfaitair bedrag als kost worden geboekt. In principe wordt dit bedrag in onderling overleg met de administratie van belastingen vastgesteld.

5. Personeelskosten

De kosten die worden betaald als loonvergoeding voor personeel zijn aftrekbare bedrijfskosten. Dit geldt eveneens voor alle bijkomende kosten zoals R.S.Z., extrawettelijke vergoedingen en aanvullende vergoedingen bij ziekte of ongeval, werkkledij, verzekeringen, interbedrijfsgeneeskundige diensten, ...

- ◆ 5.1. Mag ik aan een werknemer bovenop het loon een kostenvergoeding uitbetalen en dienen hiervoor bewijselementen afgeleverd te worden?

Wanneer een werknemer regelmatig bepaalde werkingskosten zal moeten dragen (b.v. vertegenwoordigers betalen een rondje in een taverne of een werfleider koopt een geboortegeschenk voor een onderaannemer die hij regelmatig ontmoet op zijn werven) waarvoor niet altijd aankoopfacturen, nota's, ... kunnen worden voorgelegd, kan een forfaitaire onkostenvergoeding worden betaald. Deze is aftrekbaar voor de werkgever en niet belast bij de werknemer. Wanneer dergelijke onkosten verdedigbaar zijn binnen de opdracht van de betrokken werknemer, is deze kost aanvaardbaar. Er dienen zelfs geen bewijselementen bijgehouden te worden. De administratie moet zelf het bewijs leveren dat het verdoken bezoldigingen zijn. Dit is vaak eenvoudig omdat bij bepaalde functies de werknemer geen uitgaven voor rekening van de werkgever dient te doen.

◆ 5.2. Mag ik aan mijn personeelsleden goederen verkopen uit de eigen onderneming? Zijn er fiscale of sociale gevolgen voor de onderneming of de werknemer?

Als werknemers de kans krijgen goederen aan te kopen voor persoonlijk gebruik, dient de ondernemer rekening te houden met eventuele fiscale en sociale gevolgen. Het betreft hier uitsluitend duurzame goederen die worden verkocht met inachtnaam van de normale gebruiksduur van het goed. U kan niet elk jaar een TV verkopen aan uw werknemer als sociaal voordeel. Het verkopen van een luxewagen kan evenmin beschouwd worden als een normaal sociaal voordeel. De prijs die wordt aangerekend mag een maximale korting van 30% vertonen en mag nooit lager liggen dan de kostprijs. Als dit wel zo is, ontstaat er een belastbaar (loon-)voordeel voor de werknemer. Bij grotere kortingen dan 30% of bij een prijsvermindering onder de normale kostprijs beschouwt de sociale wetgever het voordeel eveneens als loon.

◆ 5.3. Zijn maaltijdcheques aftrekbaar als beroepskost?

Maaltijdcheques zijn onder strikte voorwaarden noch fiscaal, noch sociaal als loon te beschouwen. Deze voorwaarden zijn:

- Het geven van maaltijdcheques moet voorzien zijn in een C.A.O. of overeengekomen door een individuele overeenkomst
- Het aantal cheques moet gelijk zijn aan het aantal werkdagen
- De cheques moeten iedere maand op naam aan de werknemers worden afgeleverd
- De werknemers moeten zelf een minimumbijdrage betalen (1,09 euro)
- De kost voor werkgever is beperkt

Bij de werkgever is de kost te beschouwen als verworpen uitgave. Toch blijft het systeem van maaltijdcheques interessant want het verhoogt de netto-vergoeding van de werknemer zonder dat het voor de werkgever extra (sociale) lasten met zich meebrengt.

◆ 5.4. Mag ik bovenop de maaltijdcheques aan werknemers nog cadeaucheques geven?

U kan aan uw werknemers altijd extra premies geven. Meestal zullen ze echter onderhevig zijn aan sociale zekerheidsbijdragen voor werkgever en werknemer. Ze zullen bij de ontvanger eveneens worden belast. Er bestaat echter een (beperkte) uitzondering bij het geven van geschenkencheques met beperkte waarde. Naar aanleiding van Sinterklaas (max. 25 euro), Kerstmis of nieuwjaar (max. 25 euro), pensionering (max. 75 euro) of een bijzondere gelegenheid (max. 75 euro) kan aan de werknemers een cadeaucheque worden gegeven waarvan de kost aftrekbaar is als beroepskost voor de ondernemer.

Het voordeel wordt bij de werknemer niet belast. Andere voorwaarden zijn dat de cheques slechts mogen worden ingeleverd bij een beperkt aantal ondernemingen waarmee een overeenkomst werd afgesloten en dat de cheques slechts een beperkte looptijd hebben.

◆ 5.5. Is het interessant de abonnementskosten van trein, tram of bus van de werknemers te betalen?

Voor werknemers die een abonnement hebben bij een openbare vervoermaatschappij is de tussenkomst van de werkgever een aftrekbare beroepskost. Voor de werknemer is de tussenkomst vrijgesteld wanneer voldaan is aan volgende voorwaarden: als gebruik wordt gemaakt van het openbaar vervoer, is de tussenkomst volledig vrijgesteld. Als gebruik wordt gemaakt van gemeenschappelijk vervoer georganiseerd door de werkgever (of een groep werkgevers), is de vrijstelling beperkt tot de prijs van een treinabonnement eerst klasse voor dezelfde afstand als het gemeenschappelijk vervoer.

◆ 5.6. Zijn de dranken die de werknemers in de bedrijfskantine gratis krijgen aftrekbare beroepskosten?

U mag aan de werknemers gratis dranken verschaffen. Deze kost is aftrekbaar als beroepskost voor de werkgever. Het betreft hier immers zeer geringe voordelen waarvan de juiste hoogte moeilijk per werknemer kan ingeschat wor-

den. Als u echter een (kleine) vergoeding vraagt aan de werknemer zoals de kostprijs van de dranken, dient u kost en opbrengst in de boekhouding te verwerken.

◆ **5.7. Is een verzekeringspremie voor een groepsverzekering ten voordelen van werknemers aftrekbaar?**

Als een werkgever premies betaalt voor het creëren van een aanvullend voordeel in geval van pensionering of overlijden zijn deze premies integraal aftrekbaar als de verzekering voldoet aan een aantal voorwaarden. De bijdragen moeten betaald worden ter uitvoering van een reglement van groepsverzekering en dienen definitief gestort te zijn aan een Belgische verzekeringsmaatschappij. De premies moeten dienen voor de vorming van een kapitaal of rente bij pensionering of overlijden. Ze moeten worden beperkt zodat het totaal pensioen niet hoger wordt dan 80% van de laatste normale bruto jaarbezoldiging.

6. Afschrijvingskosten

◆ **6.1. Kan ik vrij een afschrijvingsstelsel kiezen?**

De ondernemer mag vrij kiezen tussen een lineaire afschrijving (= vast percentage op de aanschafwaarde) of een degressieve afschrijving (= percentage op de restwaarde) behalve voor personenwagens of vaste activa die aan derden worden doorgegeven. Wanneer voor degressieve afschrijving wordt gekozen, dient in het jaar van aanschaf een formulier 328 K ingediend worden.

◆ **6.2. Is een “dure” herstelling aan mijn onroerend goed steeds een af te schrijven investering?**

De hoogte van de onderhouds- of herstellingskost is niet bepalend maar wel het al dan niet gepaard gaan met een waardevermeerdering. Als een zeer duur

onderhoudswerk enkel het herstellen van de oorspronkelijke waarde tot gevolg heeft, kan het bedrag in bedrijfskosten worden opgenomen in het jaar van uitvoering.

◆ **6.3. Zijn overdreven afschrijvingen verloren kosten?**

Als naar aanleiding van een fiscale controle de afschrijvingen van een onderneming als overdreven worden beschouwd en daarom de afschrijvingstermijn wordt verlengd, verliest de onderneming geen kosten. De voor de gecontroleerde jaren verworpen afschrijvingskost zal gerecupereerd worden omdat de oorspronkelijke afschrijvingstermijn wordt verlengd.

◆ **6.4. Moet de afschrijving op goodwill gespreid worden over 10 à 12 jaar?**

Meestal wordt goodwill (klantenbestand, uithangbord, ...) afgeschreven over een periode van 10 à 12 jaar. Wanneer echter kan aangetoond worden dat er een snellere waardevermindering is, kan gekozen worden voor een snellere afschrijving. Toch moet minstens over 5 boekjaren worden afgeschreven. Bij snellere afschrijvingen moet door de ondernemer de werkelijke waardevermindering worden aangetoond. Dit kan bijvoorbeeld aan de hand van de jaarlijkse klantenlijst.

◆ **6.5. Kan ik afschrijving boeken op grondstoffen of goederen in voorraad?**

Er kan geen afschrijving worden geboekt op grondstof of goederen. Het is wel mogelijk een waardevermindering te boeken. Hiervoor dient aan de hand van de inventaris te worden aangetoond dat bepaalde producten bijvoorbeeld onverkoopbaar zijn geworden.

◆ 6.6. Wat zijn de “normale” afschrijvingspercentages?

Volgende percentages worden algemeen beschouwd als “normaal”:

• handelsgebouwen, kantoorgebouwen, ...	3%
• nijverheidsgebouwen	5%
• machines, uitrusting, inrichtingsmaterialen, ...	10%
• informatica	20%
• voertuigen	20%
• klein materieel	33%

◆ 6.7. Mag ik als winkelier of vertegenwoordiger mijn kledij in kosten brengen?

Enkel kosten voor specifieke beroepskledij zijn aftrekbaar. Dit betekent dat enkel die kledij aftrekbaar is die wordt verplicht door de reglementering op de arbeidsbescherming (veiligheidsschoenen) of door een collectieve arbeidsovereenkomst als werkkledij wordt opgelegd. Kledij aangepast aan bepaalde beroepswerkzaamheden (b.v. slagersschort) is eveneens aftrekbaar. Nooit aftrekbaar zijn kledingstukken die kunnen beschouwd worden als stads-, avond-, ceremonie-, reis- of vrijetijdskledij.

◆ 6.8. Kunnen kranten en tijdschriften aftrekbaar zijn als beroepskost?

De aftrekbaarheid van kranten en tijdschriften is afhankelijk van het beroep van de ondernemer. Er dient een “noodzakelijk verband” te zijn met het beroep. Een abonnement op de “FET” zal aftrekbaar zijn voor een bankier of beleggingsadviseur maar zal beschouwd worden als een privé-uitgave voor een aannemer of bakker.

◆ 6.9. Mag het ereloon van mijn belastingsconsulent als beroepskost worden beschouwd?

Tot voor enkele jaren werd door de administratie van financiën het ereloon

van de boekhouder of belastingconsulent voor het opmaken van de fiscale aangifte en de fiscale begeleiding beschouwd als privé-kost. Het optimaliseren van de aangifte leidde immers tot een privé-voordeel. Momenteel werd van deze zienswijze afgestapt. Het ereloon kan dus opgenomen worden als bedrijfskost.

◆ **6.10. Is de (verplichte) verzekering op een lening aftrekbaar als bedrijfskost?**

De meeste verzekeringen die moeten afgesloten worden samen met een lening, zijn levensverzekeringen waarbij de ontlener als begunstigde staat ingeschreven. Daarom werden de betaalde premies vaak verworpen als beroepskost. Momenteel aanvaardt de administratie echter deze schuldsaldoverzekeringen als kost. Ze kunnen worden gezien als een bijkomende kost bij het krediet. De kosten met een krediet zijn aftrekbaar als het beroepsmatig karakter ervan werd aangetoond.

◆ **6.11. Zijn betaalde boetes en schadevergoedingen aftrekbaar?**

Geldboetes zijn niet aftrekbaar ook al werden ze veroorzaakt door een personeelslid (b.v. verkeersboetes). Schadevergoedingen kunnen in bepaalde gevallen wel als beroepskost worden beschouwd. Indien ze worden opgelegd in het kader van de uitoefening van het beroep en wanneer het definitieve karakter ervan vaststaat, zijn ze aftrekbaar als beroepskost. Het definitieve karakter van de schuld betekent na eventuele gerechtelijke uitspraak of na definitieve overeenkomst met de ontvanger van de schadevergoeding.

◆ **6.12. Kunnen de kosten voor een waakhond aftrekbare beroepskosten zijn?**

De kosten van een waakhond zijn aftrekbaar als beroepskost voor het gedeelte van de uitgaven die betrekking hebben op het beroepsgedeelte. Onder kosten moet hier worden verstaan: de voeding, huisvesting, enzovoort en niet de "afschrijving" van het dier.

◆ 6.13. Zijn betaalde belastingen beroepskost?

In principe zijn belastingen niet aftrekbaar. Op deze algemene regel zijn een aantal uitzonderingen. Volgende taksen zijn aftrekbaar in de mate van beroepsgebruik:

- belasting op voertuigen en belasting op inverkeerstelling (voor personenwagens te beperkten tot 75%)
- onroerende voorheffing
- accijnzen en douanerechten
- provinciale en gemeentelijke belastingen op bedrijven, personeel, energiegebruik
- milieutaksen
- belasting op ontspanningstoestellen, weddenschappen
- octrooirechten

◆ 6.14. Wordt de onderneming belast op ontvangen subsidies?

Subsidies die door de overheid toegekend worden, zijn belastbaar in hetzelfde belastbaar tijdperk dat ze werden verkregen. De kapitaalssubsidies toegekend op investeringen in materiële of immateriële vaste activa worden gespreid belast in verhouding tot de afschrijving of waardevermindering geboekt op de activa waarvoor de subsidies werden toegekend.

◆ 6.15. Kunnen er voorzieningen worden aangelegd voor toekomstige kosten?

Voor bepaalde vaststaande uitgaven in een volgende belastbare periode kunnen voorzieningen worden aangelegd; dit betekent dat de kost in de huidige belastbare periode in beroepskosten kunnen worden geboekt. De voorzieningen die kunnen aangelegd worden zijn:

- voorzieningen voor grote onderhoudswerken
- sociale voorzieningen (te betalen vakantiegeld, te betalen eindejaarspremie; voorzieningen)
- voorzieningen voor te betalen taksen (te betalen onroerende voorheffing, milieubelasting, ... op lopende boekjaar)
- voorzieningen voor technische waarborgen

8. BEROEPSKOSTEN: VRAAG EN ANTWOORD

140

1. Beroepskosten	141
1.1. Voorwaarden voor aftrekbaarheid	141
1.2. Bewijzen van betaling	141
1.3. Forfaitaire verrekening	141
1.4. Bewijsstukken	142
1.5. Regelmatig opgemaakte factuur	142
1.6. Kosten die gedeeltelijke privé zijn	143
1.7. Niet-aftrekbare beroepskosten	143
2. Autokosten	143
2.1. Aftrekbepanking	144
2.2. Vrachtwagen / bestelwagen	144
2.3. Motorfiets	144
2.4. 75% beperking	144
2.5. Verkeersboetes	145
2.6. Kosten van een ongeval tijdens de vakantie	145
2.7. Leasen of financieren?	146
2.8. Buitenlandse autokosten	146
2.9. Kosten voor gemeenschappelijk vervoer van werknemers	146
3. Publiciteit en representatie	147
3.1. Receptiekost / publiciteitskost / representatiekost	147
3.2. Gadgets	147
3.3. Showroom	148
3.4. Restaurantkosten	148
3.5. Etenjes in het buitenland	148
3.6. Restaurantkosten op studiedagen	148
3.7. Sponsoring	149
3.8. Maximum voor publiciteitskosten?	149
3.9. Kosten van onthaal	149
4. Huisvestingskosten	150
4.1. Verhouding privé- en beroepsgebruik	150
4.2. Gemeenschappelijke kosten van een appartement	151
4.3. Renovatiewerken in een gehuurd bedrijfsgebouw	151
4.4. Hypothecaire lening	151
4.5. Privé vs beroepsgedeelte	152
4.6. Onderhoud	153
5. Personeelskosten	153
5.1. Kostenvergoeding	153
5.2. Verkoop van goederen uit eigen onderneming aan personeel	154
5.3. Maaltijdcheques	154
5.4. Cadeaucheques	155
5.5. Abonnement trein, tram, bus	155
5.6. Dranken in de bedrijfskantine	155
5.7. Verzekeringspremie van een groepsverzekering	156
6. Afschrijvingskosten	156
6.1. Keuze van afschrijvingsstelsel	156
6.2. Herstelling aan onroerend goed	156
6.3. Overdreven afschrijvingen	157
6.4. Goodwill	157
6.5. Grondstoffen en goederen in voorraad	157
6.6. "Normale" afschrijvingspercentages	158
6.7. Kledij	158
6.8. Kranten en tijdschriften	158
6.9. Ereloon van een belastingconsulent	158
6.10. Verplichte verzekering op een lening	159
6.11. Boetes en schadevergoedingen	159
6.12. Waakhond	159
6.13. Belastingen	160
6.14. Subsidies	160
6.15. Voorzieningen voor toekomstige kosten	160